

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗ
 ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ και ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
 Πέμπτη 10 Σεπτεμβρίου 2020
 ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)
 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. δ

A2. β

A3. β

A4. γ

A5. α . Σωστό β . Σωστό γ . Λάθος δ . Λάθος ε . Λάθος

ΘΕΜΑ Β

B1. α) Η σωστή απάντηση είναι το iii.

β) Για $t=0$ ισχύει $x=0$ και $v>0$ συνεπώς δεν έχουμε αρχική φάση και οι εξισώσεις που ισχύουν είναι:

$x=A\eta\mu\omega t$ και $v=A\omega\sigma\upsilon\omega t$

Για $t_1 \rightarrow x=+\frac{A}{2} \Rightarrow +\frac{A}{2}=A\eta\mu\omega t_1 \Rightarrow \eta\mu\omega t_1=+\frac{1}{2} =\eta\mu\frac{\pi}{6} \Rightarrow \omega t_1=2k\pi+\frac{\pi}{6}$ (1) και $\omega t_1=2k\pi+\pi - \frac{\pi}{6}$ (2)

Για $k=0$ προκύπτουν από τις παραπάνω εξισώσεις $\omega t_1=\frac{\pi}{6}$ και $\omega t_1=\frac{5\pi}{6}$

και επειδή η ταχύτητα είναι θετική αποδεκτή λύση είναι η $\omega t_1=\frac{\pi}{6}$ οπότε $\frac{2\pi}{T} t_1=\frac{\pi}{6} \Rightarrow t_1=\frac{T}{12}$

Για $t_2 \rightarrow x=+A \Rightarrow +A=A\eta\mu\omega t_2 \Rightarrow \eta\mu\omega t_2=+1 =\eta\mu\frac{\pi}{2} \Rightarrow \omega t_2=2k\pi+\frac{\pi}{2}$ (3) και $\omega t_2=2k\pi+\pi - \frac{\pi}{2}$ (4)

Για $k=0$ προκύπτουν από τις παραπάνω εξισώσεις $\omega t_2=\frac{\pi}{4}$ και $\omega t_2=\frac{3\pi}{4}$

και επειδή η ταχύτητα είναι θετική αποδεκτή λύση είναι η $\omega t_2=\frac{\pi}{2}$ οπότε $\frac{2\pi}{T} t_2=\frac{\pi}{2} \Rightarrow t_2=\frac{T}{4}$

Συνεπώς $\Delta t_1=t_1-0=\frac{T}{12}$ $\Delta t_2=t_2-t_1=\frac{T}{4}-\frac{T}{12}=\frac{2T}{12}$ και διαιρώντας κατά μέλη προκύπτει

$$\frac{\Delta t_1}{\Delta t_2} = \frac{\frac{T}{12}}{\frac{2T}{12}} = \frac{1}{2}$$

B2 α) Σωστή απάντηση είναι το iii.

β) Ισχύει η σχέση $x_1=x_2 \Rightarrow v_1 t_1 = v_2 t_2$ (1)

Όμως $v_1=\sqrt{2g(H-h_1)}$, $v_2=\sqrt{2g(H-h_2)}$,

$t_1=\sqrt{\frac{2h_1}{g}}$ και $t_2=\sqrt{\frac{2h_2}{g}}$ (από το Θεώρημα Torricelli

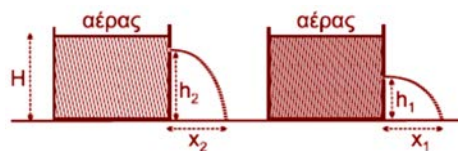
και από τις εξισώσεις της οριζόντιας βολής που εκτελεί η κάθε φλέβα νερού) συνεπώς η σχέση (1) γίνεται:

$$v_1 t_1 = v_2 t_2 \Rightarrow \sqrt{2g(H-h_1)} \sqrt{\frac{2h_1}{g}} = \sqrt{2g(H-h_2)} \sqrt{\frac{2h_2}{g}} \Rightarrow$$

$$(H-h_1) h_1 = (H-h_2) h_2 \Rightarrow h_1^2 - h_1^2 = Hh_2 - Hh_1$$

$$\Rightarrow (h_2-h_1)(h_2+h_1) = (h_2-h_1)H \Rightarrow h_2+h_1=H$$

καθότι $(h_2 > h_1)$ και $(h_2 - h_1) \neq 0$

B3. α) Η σωστή απάντηση είναι το iii.

β) Κατά την κρούση το m_1 χάνει το 84% της αρχικής κινητικής του ενέργειας συνεπώς ισχύει

$$\text{μετά την κρούση } K'_1 = \frac{16}{100} K_1 \Rightarrow \frac{1}{2} m_1 u_1'^2 =$$

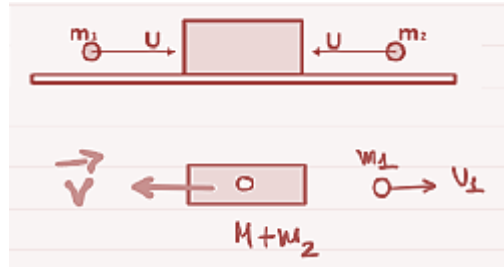
$$\frac{16}{100} \cdot \frac{1}{2} m_1 u^2 \Rightarrow u_1'^2 = \frac{16}{100} \cdot u^2 \Rightarrow u_1'^2 =$$

$$= 0,16 u^2 \Rightarrow u_1' = 0,4u$$

Εφαρμόζουμε κατά την κρούση την ΑΔΟ οπότε προκύπτει:

$$P_{\text{πρην}} = P_{\text{μετά}} \Rightarrow m_1 u + m_2 (-u) + 0 = m_1 u_1 + (M + m_2) (-v) \Rightarrow m_1 u + 4m_1 (-u) + 0 =$$

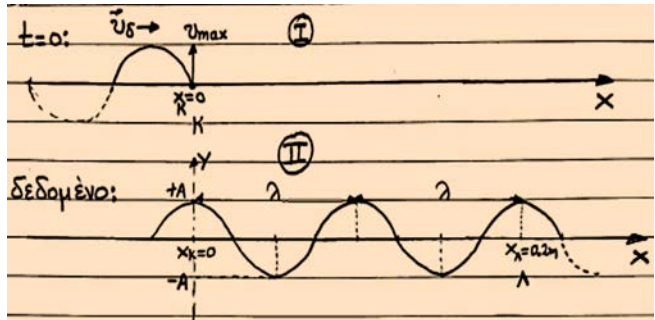
$$m_1 u_1 + (M + 4m_1) \left(-\frac{v}{10}\right) \Rightarrow -3m_1 - 0,4m_1 = -\frac{M + 4m_1}{10} \Rightarrow M = 30m_1$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Η κινητική ενέργεια γίνεται μέγιστη κάθε $\Delta t = T/2 = 0,25 \text{ s} \Rightarrow T = 0,5 \text{ s}$ επομένως και $f = \frac{1}{T} = \frac{1}{0,5} = 2 \text{ Hz}$

Τα σημεία Κ και Λ είναι σε συμφωνία φάσης όπου ανάμεσα τους υπάρχει ένα ακόμα σημείο σε συμφωνία φάσης συνεπώς η απόσταση $KL = 2\lambda \Rightarrow \lambda = 0,1 \text{ m}$ άρα και $u = \lambda f = 0,1 \cdot 2 = 0,2 \text{ m/s}$

Γ2. Η κατακόρυφη απόσταση μεταξύ των ακραίων θέσεων είναι

$$2A = 0,04 \text{ m} \Rightarrow A = 0,02 \text{ m}$$

$$u_{\text{max}} = A\omega = A2\pi f = 0,02 \cdot 2\pi \cdot 2 = 0,08\pi \text{ m/s}$$

Η εξίσωση του τρέχοντος κύματος είναι

$$y = A\eta\mu 2\pi\left(ft - \frac{x}{\lambda}\right) = 0,02 \eta\mu 2\pi(2t - 10x)$$

για το σημείο Λ έχουμε

$$y_{\Lambda} = A\eta\mu 2\pi\left(ft - \frac{x_{\Lambda}}{\lambda}\right) = 0,02 \eta\mu 2\pi(2t - 10 \cdot$$

$$0,2) = 0,02 \eta\mu (4\pi t - 4\pi) \text{ για } t \geq \frac{x_{\Lambda}}{v_{\text{διάδ}}} = \frac{0,2}{0,2} = 1 \text{ s}$$

Επομένως η εξίσωση ταχύτητας ταλάντωσης του σημείου Λ είναι:

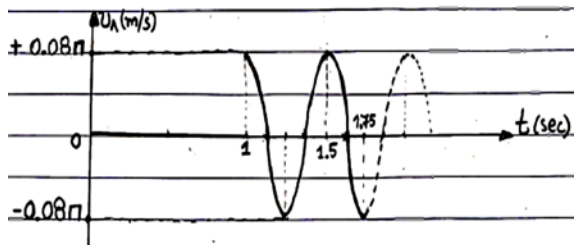
$$u_{\Lambda} = u_{\text{max}} \text{ συν} 2\pi\left(\frac{t}{T} - \frac{x_{\Lambda}}{\lambda}\right) = 0,08\pi \text{ συν} 2\pi\left(2t - \frac{0,2}{0,1}\right) \Rightarrow 0,08\pi \text{ συν}(4\pi t - 4\pi) \text{ στο SI με}$$

$t \geq 1 \text{ s}$

$$t_{\text{αν}} = \frac{x_{\Lambda}}{v} = \frac{0,2}{0,2} = 1 \text{ s } t_1 = 1,75 \text{ s} = 1 \text{ s} + 0,75 \text{ s} \Rightarrow 0,75 \text{ s} = \frac{3T}{4}$$

Γ3. Αρχική περίπτωση $KL = \Delta x = 2\lambda$ (έχουμε τρεις διαδοχικές κοιλίες μα το ίδιο πλάτος ταλάντωσης $y = \pm$)

Τελική περίπτωση $KL = \Delta x = 4\lambda'$ (έχουμε πέντε διαδοχικές κοιλίες μα το ίδιο πλάτος ταλάντωσης $y = \pm$)

Η ταχύτητα διάδοσης των δυο κυμάτων είναι ίδια συνεπώς $u=u' \Rightarrow \lambda f = \lambda' f' \Rightarrow \frac{\Delta x}{2} f = \frac{\Delta x}{4} f' \Rightarrow f' = 2f \Rightarrow f' = 4\text{Hz} \Rightarrow \Delta f = f' - f = 4 - 2 = 2\text{Hz}$

$$\Gamma 4. \frac{K_{\max 1}}{K_{\max 2}} = \frac{\frac{1}{2} m v_{\max 1}^2}{\frac{1}{2} m v_{\max 2}^2} = \frac{(\omega A)^2}{(\omega' A)^2} = \frac{4\pi^2 f^2}{4\pi^2 f'^2} = \frac{2^2}{4^2} = \frac{1}{4}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Για την ισορροπία του δίσκου ισχύει η σχέση:

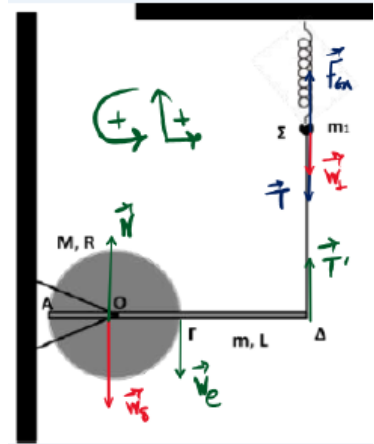
$$\Sigma \tau(O) = 0 \Rightarrow T' \cdot \frac{3L}{4} \cdot W_p R = 0 \Rightarrow T' \cdot \frac{3 \cdot 4R}{4} =$$

$$W_p R \Rightarrow 12 T' = 4 W_p \Rightarrow$$

$$3 T' = W_p \Rightarrow T' = \frac{W_p}{3} = \frac{30}{3} = 10 \text{ N}$$

Ισχύει $\Sigma F_y = 0$

$$\Rightarrow N + T' - W_p - W_\delta = 0 \Rightarrow N = 60 + 30 - 10 = 80 \text{ N}$$

$$\Delta 2. I_o = I_\delta + I_p = \frac{1}{2} M R^2 + \frac{1}{2} m L^2 + \frac{1}{16} m L^2 = \frac{10}{3} m L^2 = 0,4 \text{ Kg m}^2$$

$$\Sigma \tau = I_o \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow W_p R = I_o \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow \alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{W_p R}{I_o} = \frac{30 \cdot 0,2}{0,4} = 15 \text{ rad/s}^2$$

$$\left| \frac{dL_p}{dt} \right| = I_p \alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{7}{3} m R^2 \alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{7}{3} \cdot 0,04 \cdot 15 = 4,2 \text{ Kg m}^2/\text{s}^2$$

Δ3. Εφαρμόζουμε το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας

$$K_{\text{τελ}} - K_{\text{αρχ}} = W_{\text{wp}} \Rightarrow \frac{1}{2} I_o \omega^2 - 0 = mgh \Rightarrow \frac{1}{2} \cdot 0,04 \omega^2 - 0 = 3 \cdot 10 \cdot 0,2 \cdot \frac{5}{6} \Rightarrow$$

$$|\omega| = 5 \text{ rad/s} \quad (h = R \eta \mu \varphi) \quad |L| = I_o |\omega| = 0,4 \cdot 5 = 2 \text{ Kg m}^2/\text{s}$$

Δ4. Επειδή το νήμα είναι αβαρές μη εκτατό ισχύει $T = T'$

Πριν κοπεί το νήμα ισχύει $\Sigma F_{y'} = 0 \Rightarrow F_{\varepsilon\lambda(O)} = m_1 g + T \Rightarrow$

$$k \Delta l_o = m_1 g + T \Rightarrow \Delta l_o = \frac{m_1 g + T}{k} = \frac{10 + 10}{100} = 0,2 \text{ m}$$

Για $t_o = 0$, $x_o = -A$, $v = 0$

Από την εξίσωση $x = A \eta \mu(\omega t + \varphi_o)$ έχουμε $-A = A \eta \mu(\omega \cdot 0 + \varphi_o) \Rightarrow$

$$\varphi_o = \frac{3}{2} \pi \text{ Επίσης } A = \Delta l_o - \Delta l = 0,1 \text{ m } \omega = \sqrt{\frac{k}{m_1}} = \sqrt{\frac{100}{1}} = 10 \text{ rad/s,}$$

$$v_{\max} = \omega A = 10 \cdot 0,1 = 1 \text{ m/s}$$

Η εξίσωση ταχύτητας δίνεται συνεπώς από τη σχέση

$$v = v_{\max} \sigma \upsilon \nu(\omega t + \varphi_o) = 1 \sigma \upsilon \nu(10t + \frac{3\pi}{2})$$

Δ5. Εφαρμόζουμε την αρχή διατήρησης της ενέργειας ταλάντωσης (ΑΔΕΤ)

$$\text{οπότε προκύπτει: } \frac{1}{2} k A^2 = \frac{1}{2} k x^2 + \frac{1}{2} m_1 v^2 \Rightarrow k A^2 = k x^2 + m_1 v^2 \Rightarrow A^2 = x^2 + \frac{m_1 v^2}{k} \Rightarrow$$

$$A^2 - \frac{m_1 v^2}{k} = x^2 \Rightarrow x^2 = \frac{1}{100} \cdot \frac{0,36}{100} \Rightarrow |x| = 0,08 \text{ m}$$

Μετά την έναρξη των ταλαντώσεων και για δεύτερη φορά $x = +0,08 \text{ m}$ πάνω από τη θέση ισορροπίας συνεπώς $\Delta l' = \Delta l - x = 0,1 - 0,08 = 0,02 \text{ m}$